

Eindrapport

INVENTARISATIE NATUURWAARDEN KUSTWERK NIEUWVLIEL

Adviesbureau

Mertens

Eindrapport

INVENTARISATIE NATUURWAARDEN KUSTWERK NIEUWVLIEL

augustus 2011

In opdracht van:
Arcus Exploitatie BV
Postbus 2135
4460 MC GOES

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456
E: info@adviesbureau-mertens.nl
I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2011.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 HET PLANGEBIED	2
1.3 DOELSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	3
2 METHODE.....	4
2.1 BELEID EN WETGEVING	4
2.2 BESCHERMDE SOORTEN.....	4
3 RESULTATEN INVENTARISATIE.....	8
3.1 NATURA-2000 GEBIED WESTERSCHELDE - SAEFTINGE.....	8
3.2 NATURA-2000 GEBIED ZWIN EN KIEVITTEPOLDER	10
3.3 NATURA-2000 GEBIED GROOTE GAT	12
3.4 OVERIGE NATURA-2000 GEBIEDEN.....	12
3.5 NATURA-2000 GEBIED GROOTE GAT	12
3.6 PROVINCIAAL BELEID.....	14
3.7 BOSWET	14
3.8 FLORA- EN FAUNAWET	15
4 CONCLUSIES	20
GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	21
BIJLAGEN	
1. Gegevens Waarneming.nl	
2. Exakte ligging Natura-2000 gebied "Westerschelde - Saeftinge"	
3. Exakte ligging Natura-2000 gebied "Zwin en Kievittepolder"	

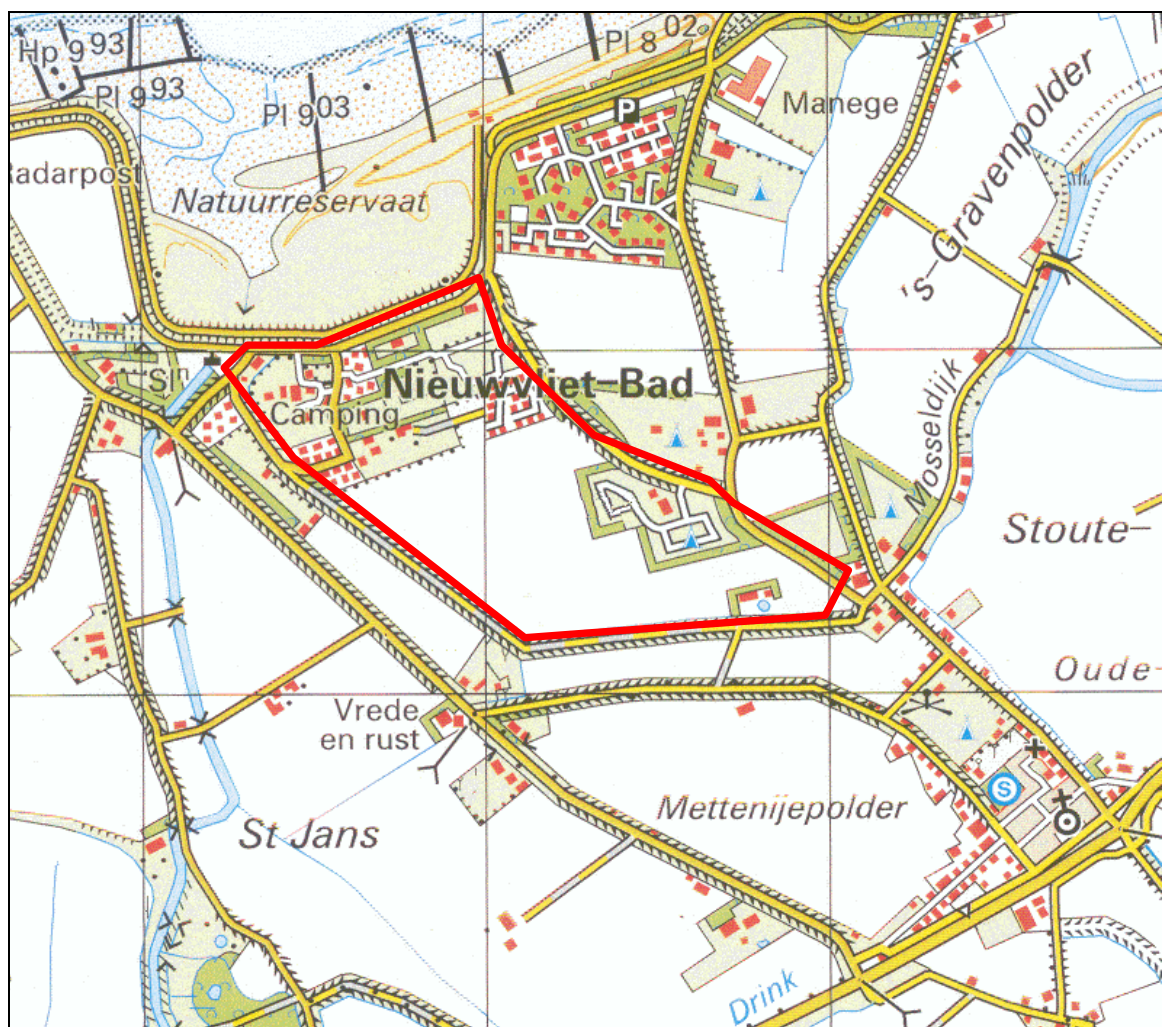
1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Er is het voornemen om recreatiepark Kustwerk Nieuwvliet in de gemeente Sluis te reconstrueren en uit te breiden. Deze verandering kan van invloed zijn op beschermde natuurwaarden. Op grond hiervan heeft Arcus Exploitatie BV aan Adviesbureau Mertens BV uit Wageningen gevraagd om de wettelijk beschermde natuurwaarden inventariseren. In dit rapport worden de resultaten hiervan gepresenteerd.

1.2 Het plangebied

Het plangebied van Kustwerk Nieuwvliet is gelegen ten zuiden en zuidoosten van Nieuwvliet-Bad. In figuur 1 wordt de globale ligging weergegeven.

Figuur 1. Globale ligging van Kustwerk Nieuwvliet.

Het plangebied bestaat uit campings De Pannenschuur, Hof ter Willegen en de Bosche Hoeve. Daarnaast uit akkers en weiland.

Een beeld van de huidige camping.

Een aanzicht van de akkers en weilanden.

Figuur 2. Foto-impressie van het plangebied van Kustwerk Nieuwvliet.

1.3 Doelstellingen van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het weergeven van natuurwaarden op en direct rond Kustwerk Nieuwvliet.

Gelet op de opdracht genoemd in de eerste alinea van de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Bevindt het geplande chaletpark zich in of nabij een beschermd natuurgebied?
2. Bevinden zich in of direct nabij Kustwerk Nieuwvliet beschermde soorten?

2 METHODE

2.1 Beleid en wetgeving

Er is gekeken naar de ligging van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en gebieden in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur.

2.2 Beschermde soorten

Voor het in beeld brengen van (matig en zwaar) beschermde soorten is gericht geïnventariseerd met behulp van veldwerk. Er is minimaal gebruik gemaakt van bestaande gegevens omdat deze niet of in zeer minimale mate aanwezig waren (zie o.a. waarneming.nl en Natuurloket.nl). Het veldonderzoek vond plaats gedurende acht inventarisatierondes in 2010 (zie tabel 1) met een omvang van ca. 75 uur (16 maart, 12, april, 24 mei, 4, 22 juni, 9 juli 2010), alsmede onderzoek in week 37 en 38 (15, 22 t/m 24 september 2010) en betrof een volledige veldinventarisatie conform de gangbare onderzoeksmethoden.

Tabel 1. De methode, de duur, het aantal bezoeken en de data per soortgroep van de inventarisatie van Kustwerk Nieuwvliet.

Soortgroep	Methode	Bezoeken		Bezoek	
		Duur (uur)	Aantal	Totale duur (uur)	Data (2010)
Planten					
-	Vegetatieopname maken.	7	1	7	4 juni
Vleermuizen					
-	Detectoronderzoek zomer.	7	2	14	22 juni, 9 juli
-	Detectoronderzoek herfst.	4	2	8	22 en 23 september
Grondgebonden zoogdieren					
-	Sporen en vallen.	4	2	8	Zie beschrijving
Broedvogels					
-	Territoriumkartering	4	4	16	16/3, 12 /4, 24/5, 4/6
Amfibieën					
-	Afzoeken wateren op eieren.	2,5	2	5	16 maart en 12 april
-	Vissen met schepnet op eieren, larven en adulten*.	2	2	4	12 april en 24 mei
-	Afzoeken wateren op larven en adulten met lamp.	2	2	4	4 en 22 juni
-	Luisteren naar koorzang.	Gedurende vleermuisonderzoek; 20 juli en 3 augustus Gedurende vleermuis- en broedvogelonderzoek.			
-	Zoeken naar landtrek.				
Vissen					
-	Vissen met schepnet*	2,5	2	5+1	12/4, 24/5 en 23/9
Reptielen					
-	Zonnende dieren	2,5	2	5	22 juni, 9 juli
Ongewervelden					
-	Afzoeken kruidachtige ecotopen	Gedurende alle onderzoeken			
Totaal:				75	

* gelijktijdig uitgevoerd (tijd gesplitst weergegeven) met het vissen met een schepnet naar vissen.

Planten

Op 4 juni 2010 zijn plantensoorten en vegetatiestructuren in het veld geïnventariseerd. Tijdens dit bezoek zijn de floristisch interessante plekken bezocht. Vooraf werd een lijst van de plantensoorten opgesteld met soortnamen van mogelijk aanwezige, bijzondere planten. Deze bijzondere soorten zijn:

- Rode-lijstsoorten
- Zeldzame soorten
- Beschermde soorten
- Richtlijnsoorten

Tijdens de inventarisatie zijn alle bijzondere waargenomen plantensoorten genoteerd. De vindplaatsen van bijzondere soorten zijn apart ingetekend op de kaarten. De habitattypen zijn tevens gekarteerd. De verzamelde gegevens werden daarna uitgewerkt op kantoor. De inventarisatie betreft alleen vaatplanten (mossen, varens en zaadplanten).

Vleermuizen

Vleermuizen zijn geïnventariseerd gedurende twee verschillende perioden (zomer en herfst). Vleermuizen hebben namelijk een complex seizoensgebonden gedrag dat is afgestemd op de voedselsituatie.

Vroege voorjaar

Voor de meeste soorten vleermuizen vindt de paartijd in de herfst plaats. Een uitzondering hierop vormt de grootoorvleermuis (gewone en grijze grootoorvleermuis). De paartijd voor de grootoorvleermuis is in het zeer vroege voorjaar (april). In oude bosgebieden kunnen dan baltsende grootoorvleermuizen waargenomen worden. Aangezien er in en rondom het gebied van Kustwerk Nieuwvliet geen oud bosgebied voorkomt, is er niet geïnventariseerd op grootoorvleermuizen in het vroege voorjaar.

Zomer

In de zomer leven vrouwtjes apart van de mannetjes in grote kraamkolonies. Deze kolonies worden tussen april en mei gevormd en vallen pas weer uitéén als de jongen vliegvlug worden (eind juli / augustus). Een kolonie bewoont één of meer verblijfplaatsen. Een kolonie kan worden opgespoord door een gebied systematisch te doorkruisen, waarbij goed gelet moet worden op vleermuisactiviteiten. Een kolonie vleermuizen vertoont 's ochtends een opmerkelijk gedrag, waardoor de dieren op dat moment vrij gemakkelijk zijn op te sporen. Dit gedrag wordt zwermen genoemd. De bewoonsters van de kolonie zwermen, voordat ze hun verblijfplaats binnenvliegen, eerst een groot aantal keren rond hun kolonieplaats. Vanuit de kolonieplaatsen vliegen de vleermuizen naar hun foerageergebieden. Soms gebeurt dit via een vaste route; men spreekt dan van een vliegroute. In de foerageergebieden verspreiden de vleermuizen zich en foerageren dan op vaste plaatsen; foerageerplaatsen. Vleermuizen kunnen grofweg worden ingedeeld in gebouw- en boombewonende soorten. Er is gezocht naar zwermende dieren en verhoogde vleermuisactiviteit rondom bomen en gebouwen in de nachten van 22 juni en 9 juli 2010.

Herfst

In de herfst vindt voor vleermuizen het paarseizoen plaats. Dit start al in de nazomer (eind augustus). Er zijn dan paar-, balts- en foerageerplaatsen. Er is, gedurende onderhavig onderzoek op 22 en 23 september 2010 geïnventariseerd op deze plaatsen.

Winter

In de winter zijn vleermuizen in winterslaap en verblijven dan in donkere en koele ruimten zoals forten, ijskelders en bunkers. Aangezien in of in de nabijheid van de Kustwerk Nieuwvliet niet van zulke gebouwen voorkomen is er geen onderzoek verricht naar de kans op overwinterende vleermuizen.

Onderzoeksmethode

Het vleermuisonderzoek vond plaats met behulp van een batdetector. Vleermuizen maken namelijk ultrasone geluiden die met een batdetector kunnen worden opgevangen en vertaald in, voor de mens, hoorbaar geluid. Door interpretatie van ritme, klank en hoogte van het door het apparaat uitgezonden geluid kunnen de meeste soorten vleermuizen worden onderscheiden en op naam gebracht.

De methode voor het inventariseren van vleermuizen sluit aan bij de beschreven methode van het Netwerk Groene Bureaus (2009).

Grondgebonden zoogdieren

Om te weten of de veldspitsmuis en / of ondergrondse woelmuis in het plangebied voorkomen zijn de kleine zoogdieren geïnventariseerd met behulp van inloopvallen. Als inloopvallen werden "life-traps" Logworth vallen gebruikt, die het dier niet doden. De vangperiode was 48 uur (twee nachten) en heeft plaatsgevonden met "raaien". Langs de Nieuwehofendijk werden vier raaien geplaatst. Een raai bestaat uit een rij vallen van tien vallen. In totaal is dus gevangen met 40 vallen.

De vallen werden vier keer gecontroleerd (om de 12 uur), en wel op woensdagavond 22 oktober, donderdagochtend, - avond 23 oktober en vrijdag achtend 24 oktober 2010.

De Nieuwehofendijk is het meest geschikte vegetatietype voor de veldspitsmuis en ondergrondse woelmuis (meerjarige kruidachtige opgaande vegetaties). Om de dieren te laten wennen aan de vallen werden deze vijf etmalen voor het vangen in het veld geplaatst (woensdag 15 september 2010). Als lokmiddel werden kattenvoer, appel en wortel gebruikt dat werd aangevuld met meelwormen. In het leefgedeelte van de val werd een beetje hooi gedaan.

De hier geschetste methode sluit aan op de IBN+-methode (Bergers e. a., 2000), echter in dit onderzoek werd overdag gevangen. Met de IBN+-methode wordt een soort, per locatie (40 vallen) met 95% zekerheid gevangen.

Broedvogels

Broedvogels zijn gedurende zeven inventarisatiemomenten geïnventariseerd (7, 18 maart, 5 en 26 april, 13 mei, 1 en 18 juni 2010). Alle bezoeken werden uitgevoerd in de vroege ochtend en soms in de avond. Het is van belang om rond de schemering waarnemingen te doen, omdat vogels dan het meest actief zijn.

Vogels die daarentegen 's nachts actief zijn (zoals de ransuil, bosuil en de steenuil) zijn geïnventariseerd tijdens het vleermuisonderzoek. De waarnemingen van zeldzame, bedreigde en Rode lijst soorten werden in het veld direct op kaart gezet. De gegevens van deze kaarten werden op kantoor verwerkt tot soortkaarten. Voor de overige soorten werd alleen de soortnaam genoteerd. Na het broedseizoen zijn alle waarnemingen van de soortkaarten binnen de grenzen van één territorium geclusterd. Alleen soorten die duidelijk meerdere keren territoriaal zijn waargenomen binnen een bepaalde periode, worden beschouwd als "broedvogel". Na die periode kunnen het bijvoorbeeld ook "zwervende" of reeds "vliegvlugge" jongen van elders zijn. Nesten en nog niet vliegvlugge jongen werden tevens beschouwd als broedvogel. De methode sluit aan bij de beschreven methode door Van Dijk (1996).

Amfibieën

Het inventariseren van amfibieën vond plaats met behulp van een viertal methoden die gedurende het seizoen worden toegepast:

1. Het zoeken naar eiklonpen van kikkers en paddensnoeren (16 april 2010).
2. Het vissen m.b.v. een schepnet om larven en adulten te vangen (12 april en 24 mei 2010).
3. Het 's nachts afzoeken van wateren met een sterke lamp (4 en 22 juni 2010).
4. Gedurende het vleermuisonderzoek werd geluisterd naar de koorzang van padden en kikkers. De roepactiviteit werd gestimuleerd d.m.v. het afspelen van koor geluiden. Deze inventarisatie was gericht op onder andere de rugstreeppad en de poelkikker.

De methode voor het inventariseren van amfibieën sluit aan bij de beschreven methode door Lenders e.a. (1993) en Diepenbeek & Delft (2006).

Vissen

Gedurende methode twee (van het vangen van amfibieën met schepnet) van vorige subparagraaf worden vaak kleine vissen gevangen die voor kleinere wateren een representatief beeld geven van de aanwezige vissenfauna. Het voorkomen van vis beïnvloedt het voorkomen van de meeste soorten amfibieën negatief. De methode voor het inventariseren van vissen sluit aan bij de beschreven methode door Spikmans & de Jong (2006).

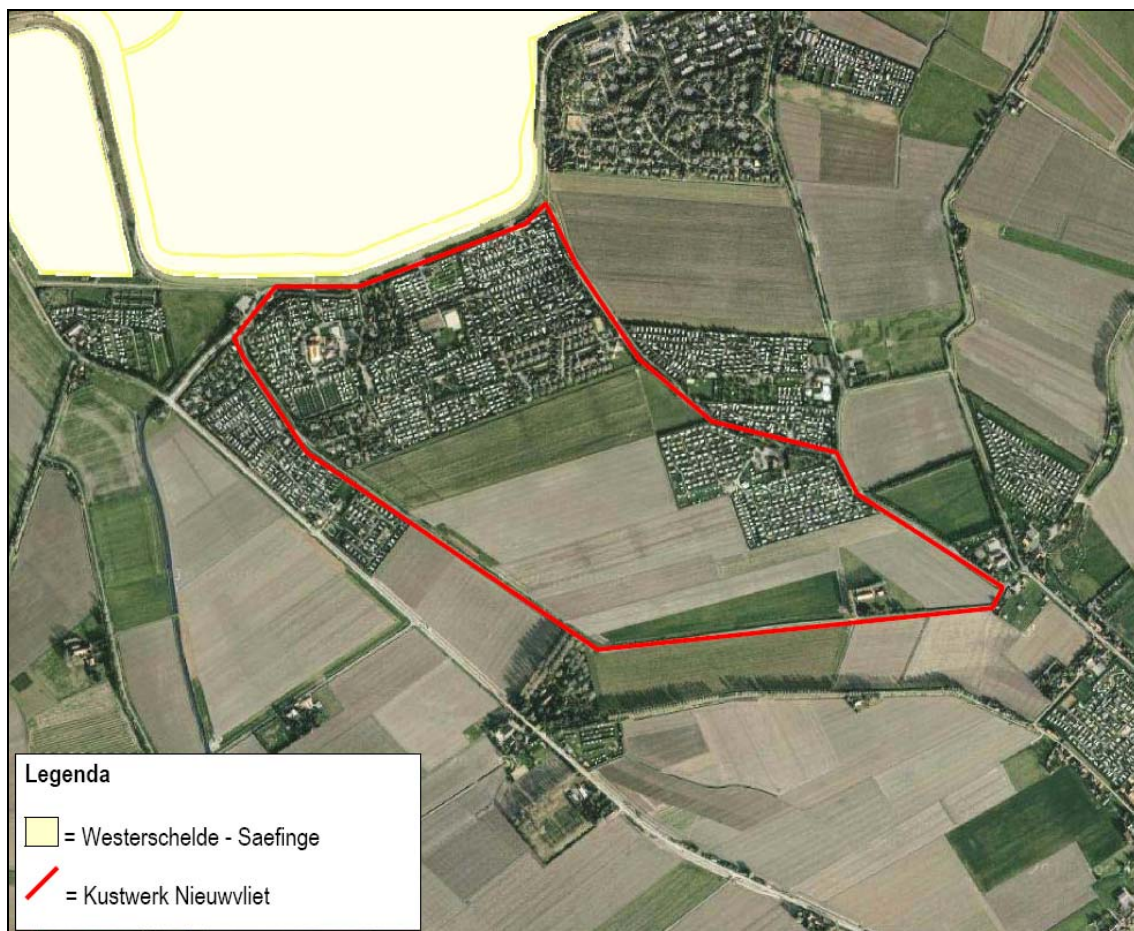
Reptielen

Reptielen zijn geïnventariseerd door het afzoeken van randen en richels langs akkers, bermen en bossages en door het afzoeken van de schrale vegetaties op relatief koude en zonnige momenten. Hiertoef werden reptielen gedurende de vroege ochtenduren geïnventariseerd. Reptielen laten zich dan namelijk het makkelijkst zien omdat zij in de zon liggen. Dit doen reptielen omdat zij voor de temperatuurregulatie zijn aangewezen op een externe warmtebron. De methode voor het inventariseren van reptielen sluit aan bij de beschreven methode door Lenders e.a. (1993) en Diepenbeek & Delft (2006).

3 RESULTATEN INVENTARISATIE

3.1 Natura-2000 gebied Westerschelde - Saeftinge

Direct ten noorden van Kustwerk Nieuwvliet is het Natura- 2000 gebied "Westerschelde - Saeftinge" gelegen (zie figuur 3). Een deel van dit gebied werd voor de aanwijzing ook beschermd als Beschermd natuurmonument. Met de aanwijzing is deze beschermingsstatus vervallen.

Figuur 3. Ligging van Natura-2000 gebied "Westerschelde - Saeftinge" in relatie tot Kustwerk Nieuwvliet.

De Westerschelde is de zuidelijke tak in het oorspronkelijke mondingsgebied van de rivier de Schelde. Het is de enige zeetak in de Delta waar nu nog sprake is van een estuarium met open verbinding naar zee. Het betreft een zeer dynamisch gebied, mede door de trechtervorm ervan, waarin het getijverschil naar achteren erg groot wordt. Het estuarium bestaat uit diepe en ondiepe wateren, bij eb droogvallende zand- en slikplaten en schorren. Onder de schorren langs de Westerschelde bevindt zich het grootste schorrengebied van ons land: het Verdrongen Land van Saeftinge. Door het grote getijverschil bevat het Verdrongen Land van Saeftinge zeer hoge oeverwallen en brede geulen. Buitengaats ligt de verzande sluffer van de Verdrongen Zwarte Polder nog in het gebied. In het mondingsgebied is verder nog sprake van duinvorming bij Rammekenshoek, de Kaloot en op de Hooge Platen. Binnendijs liggen een aantal

gebieden met aan het estuarium gekoppelde natuur: Rammekenshoek, Inlaag 1887, Bathse Kreek, Inlaag Hoofdplaat en Herdijkte Zwarte Polder.

Figuur 4. Beeld van het Natura-2000 gebied "Westerschelde - Saeftinge" nabij Kustwerk Nieuwvliet.

Het Natura-2000 gebied "Westerschelde - Saeftinge" is kwalificerend voor negen habitattypen en zes habitatsoorten. Voor de estuaria, pioniervegetaties en Atlantische schorren is uitbreiding van oppervlakte noodzakelijk en voor de estuaria is daarnaast vergroting van kwaliteit noodzakelijk. Voor geen van de kwalificerende soorten is uitbreiding van leefgebied noodzakelijk, wel dient de populatie van zeeprik, rivierprik, fint en gewone zeehond in aantal toe nemen. Een overzicht van de kwalificerende habitattypen en -soorten wordt weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Overzicht van de kwalificerende habitattypen en -soorten voor het Natura-2000 gebied "Westerschelde - Saeftinge".

Code	Habitatype en -soort
H1110	Permanent met zeewater van geringe diepte overstroomde zandbanken
H1130	Estuaria
H1310	Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met <i>Salicornia</i> spp. en andere zoutminnende planten
H1320	Schorren met slijkgrasvegetatie (<i>Spartinion maritimae</i>)
H1330	Atlantische schorren (<i>Glauco-Puccinellietalia maritimae</i>)
H2110	Embryonale wandelende duinen
H2120	Wandelende duinen op de strandwal met <i>Ammophila arenaria</i> ("witte duinen")
H2160	Duinen met <i>Hippophaë rhamnoides</i>
H2190	Vochtige duinvalleien
H1014	Nauwe korfslak
H1095	Zeeprik
H1099	Rivierprik
H1103	Fint
H1365	Gewone zeehond
H1903	Groenknolorchis

* prioritair

Voor soorten met een zeer ongunstige staat van instandhouding en voor kwalificerende soorten en habitattypen met een matig ongunstige staat van instandhouding en tevens een lage landelijke dekking en/of onvoldoende geografische spreiding zijn complementaire doelen geformuleerd. Deze doelen zijn in het aanwijzingsbesluit "Westerschelde - Saeftinge" niet weergegeven.

Naast de bovenstaande weergegeven kwalificerende soorten en habitattypen is het gebied "Westerschelde - Saeftinge" aanwezen voor een groot aantal broedvogels en niet broedvogels (doortrekkers en overwinteraars). Deze soorten zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Overzicht van de kwalificerende vogelsoorten voor het Natura-2000 gebied "Westerschelde - Saeftinge".

Broedvogels	Niet broedvogels
Kleine zilverreiger (<i>Egretta garzetta</i>)	Fuut (<i>Podiceps cristatus</i>)
Lepelaar (<i>Platalea leucorodia</i>)	Kolgans (<i>Anser albifrons</i>)
Zeearend (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	Grauwe gans (<i>Anser anser</i>)
Bruine kiekendief (<i>Circus aeruginosus</i>)	Bergeend (<i>Tadorna tadorna</i>)
Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)	Smient (<i>Anas penelope</i>)
Kluut (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	Krakeend (<i>Anas strepera</i>)
Strandplevier (<i>Charadrius alexandrinus</i>)	Wintertaling (<i>Anas crecca</i>)
Goudplevier (<i>Pluvialis apricaria</i>)	Wilde eend (<i>Anas platyrhynchos</i>)
Rosse grutto (<i>Limosa lapponica</i>)	Pijlstaart (<i>Anas acuta</i>)
Zwartkopmeeuw (<i>Larus melanocephalus</i>)	Slobeend (<i>Anas clypeata</i>)
Grote stern (<i>Sterna sandvicensis</i>)	Middelste zaagbek (<i>Mergus serrator</i>)
Visdief (<i>Sterna hirundo</i>)	Scholekster (<i>Haematopus ostralegus</i>)
Dwergstern (<i>Sterna albifrons</i>)	Bontbekplevier (<i>Charadrius hiaticula</i>)
Blauwborst (<i>Luscinia svecica</i>)	Zilverplevier (<i>Pluvialis squatarola</i>)
	Kievit (<i>Vanellus vanellus</i>)
	Kanoet (<i>Calidris canutus</i>)
	Drieteenstrandloper (<i>Calidris alba</i>)
	Bonte strandloper (<i>Calidris alpina</i> ssp. <i>alpina</i>)
	Wulp (<i>Numenius arquata</i>)
	Zwarte ruiter (<i>Tringa erythropus</i>)
	Tureluur (<i>Tringa totanus</i>)
	Groenpootruiter (<i>Tringa nebularia</i>)
	Steenloper (<i>Arenaria interpres</i>)

3.2 Natura-2000 gebied Zwin en Kievittepolder

Ten westen van Kustwerk Nieuwvliet is het Natura- 2000 gebied "Zwin en Kievittepolder" gelegen (zie figuur 5). Dit gebied ligt op ca. 4,5 km afstand van Kustwerk Nieuwvliet. Een deel van dit gebied werd voor de aanmelding ook beschermd als natuurmonument (zie bijlage 4).

Het Natura- 2000 gebied "Zwin en Kievittepolder" is een slufteergebied op de grens van Nederland en België. Ongeveer een derde deel van het gebied ligt in Nederland, het grootste deel in België. Het Zwin bevat dynamische duinen en is één van de weinige gebieden in Zeeland met een zandig schor en bijbehorende vegetatie. In de aangrenzende Kievittepolder bevindt zich de meest zuidwestelijke populatie van de Kamsalamander in ons land.

Figuur 5. Ligging van Natura-2000 gebied "Zwin en Kievitpolder" in relatie tot Kustwerk Nieuwvliet.

Het Natura-2000 gebied "Zwin en Kievitpolder" is kwalificerend voor zeven habitattypen en twee habitatsorten. Voor alle kwalificerende soorten en habitattypen is de doelstelling het behoud van oppervlakte en kwaliteit. Een uitzondering hierop vormt wandelende duinen (H2120) waarvan de kwaliteit verbeterd dient te worden. Voor de kwalificerende soort kamsalamander is uitbreiding en vergroting van de populatie gewenst omdat het een kleine en geïsoleerde populatie betreft. Een overzicht van de kwalificerende soorten en habitattypen wordt weergegeven in tabel 4.

Tabel 4. Overzicht van de kwalificerende soorten en habitattypen voor het Natura-2000 gebied "Zwin en Kievitpolder".

Code	Habitatype en -soort
H1140	Bij eb droogvallende slikwadden en zandplaten
H1310	Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met <i>Salicornia</i> spp. en andere zoutminnende planten
H1320	Schorren met slijkgrasvegetatie (<i>Spartinion maritimae</i>)
H1330	Atlantische schorren (<i>Glauco-Puccinellietalia maritimae</i>)
H2120	Wandelende duinen op de strandwal met <i>Ammophila arenaria</i> ("witte duinen")
H2130	*Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen")
H2160	Duinen met <i>Hippophaë rhamnoides</i>
H1014	Nauwe korfslak
H1166	Kamsalamander

* prioritair

Voor soorten met een zeer ongunstige staat van instandhouding en voor kwalificerende soorten en habitattypen met een matig ongunstige staat van instandhouding en tevens een lage landelijke dekking en/of onvoldoende geografische spreiding zijn complementaire doelen geformuleerd. Deze doelen zijn in het ontwerpbesluit

"Zwin en Kievittepolder" niet weergegeven.

Naast de bovenstaande weergegeven kwalificerende soorten en habitattypen is het gebied "Zwin en Kievittepolder" aangewezen voor kleine zilverreiger.

3.3 Natura-2000 gebied Groote Gat

Ten zuiden, zuidoosten van Oostburg is het Natura- 2000 gebied "Groote gat" gelegen (zie figuur 6). Dit gebied ligt op ca. 6,2 km afstand (ten zuiden, zuidoosten) van Kustwerk Nieuwvliet. Het werd voor het besluit van aanwijzing als Natura- 2000 gebied niet beschermd als natuurmonument.

Het gebied is aangewezen vanwege het voorkomen van Atlantische Schorren (H1330), dan wel schorren en zilte graslanden (H1330B) en Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland (H6430) al dan niet met harig wilgenroosje (H6430B). Het is daarnaast aangewezen vanwege het voorkomen van de kwalificerende soort: harig wilgenroosje (H1614).

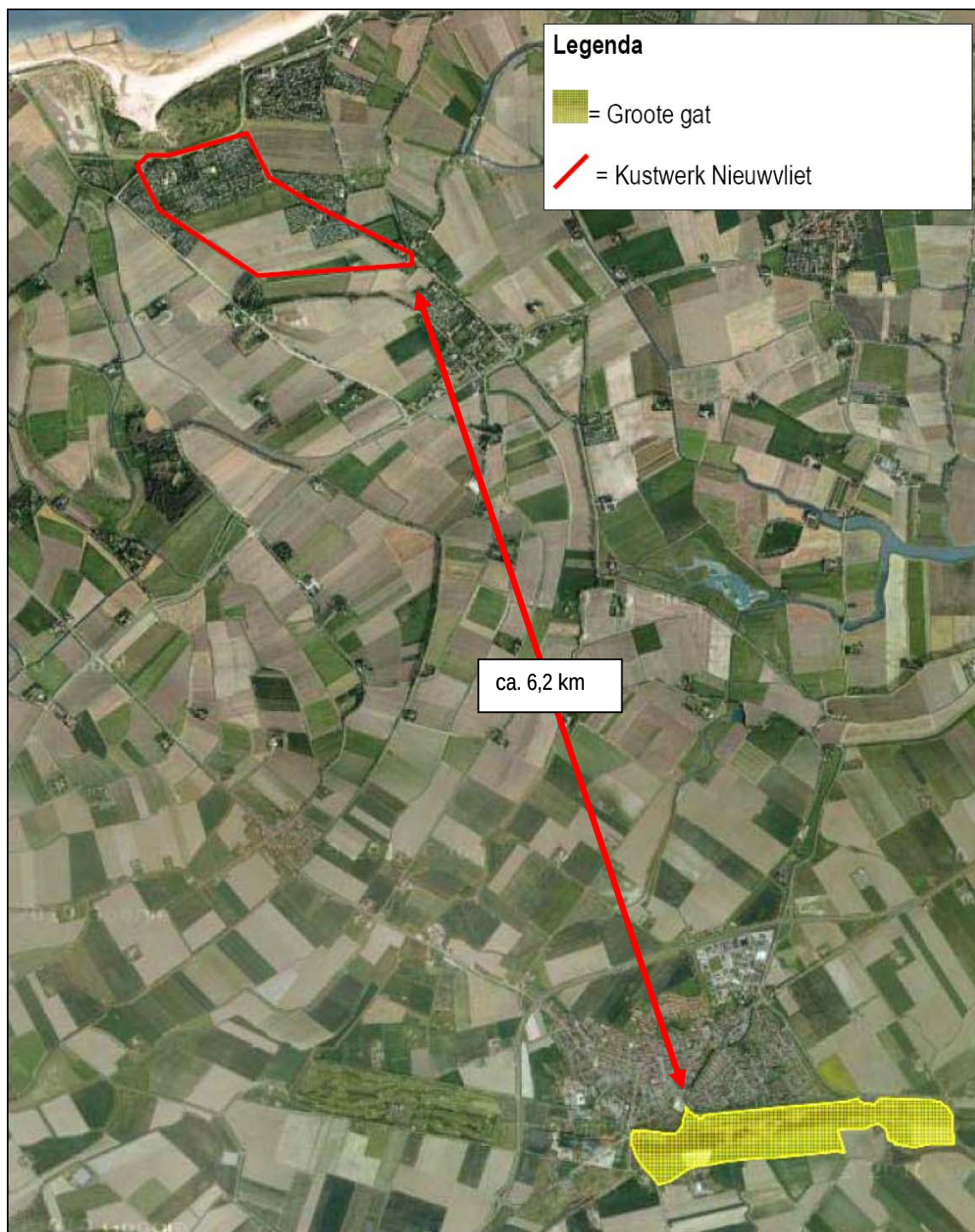
Voor het Natura-2000 gebied "Groote Gat" zijn geen complementaire doelen geformuleerd. Het is tevens niet aangewezen voor vogels.

3.4 Overige Natura-2000 gebieden

In de Noordzee, direct ten noorden van het Natura-2000 gebied "Zwin en Kievittepolder" is het Natura-2000 gebied "Vlakte van de Raan" gelegen. Dit gebied is aangewezen wegens het voorkomen van de vissoorten zee- en rivierprik, flint en de zoogdieren bruinvis, gewone en grijze zeehond. De overige Natura-2000 gebieden liggen op grotere afstand.

3.5 Natura-2000 gebied Groote Gat

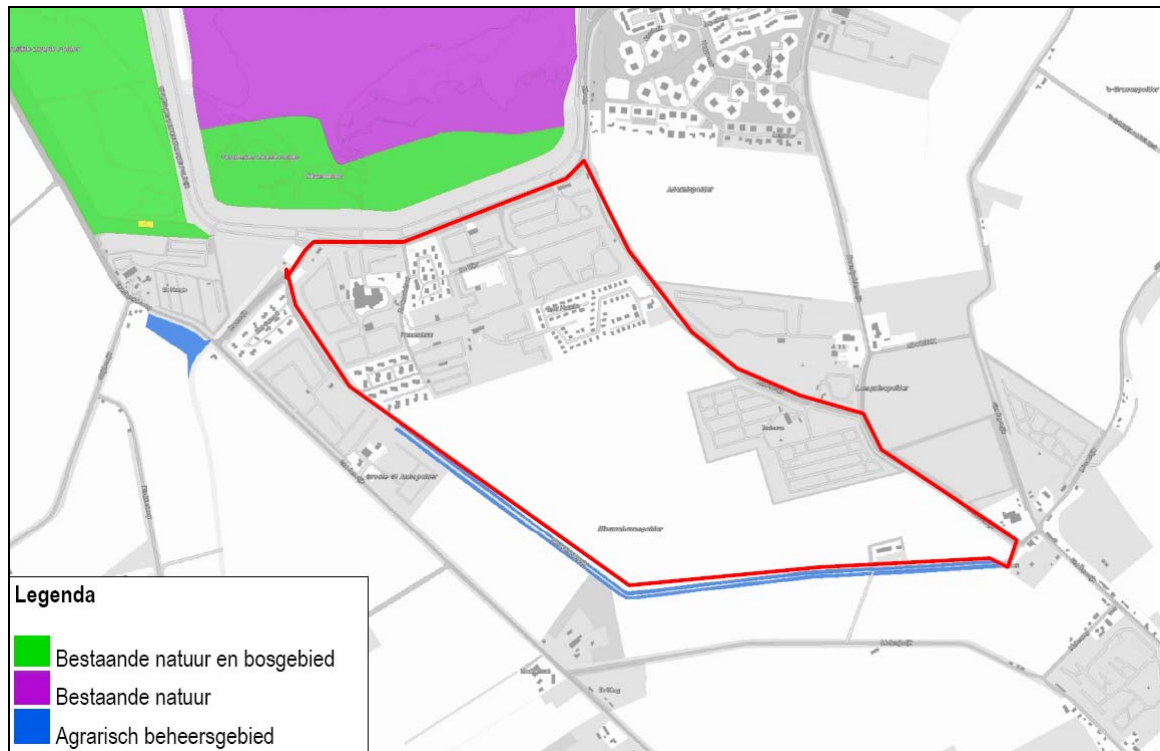
Nabij Kustwerk Nieuwvliet zijn geen verdere Natura-2000 gebieden gelegen.

Figuur 6. Ligging van Natura-2000 gebied "Groote Gat" in relatie tot Kustwerk Nieuwvliet.

3.6 Provinciaal beleid

Het natuurgebied ten noorden van Kustwerk Nieuwvliet betreft een bestaand natuurgebied binnen de Ecologisch Hoofdstructuur (EHS). De Nieuwehofendijk ten zuiden, zuidwesten van Kustwerk Nieuwvliet is agrarisch beheersgebied. In figuur 6 worden deze gebieden weergegeven.

Figuur 6. Ligging en begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur ten opzicht van Kustwerk Nieuwvliet.

3.7 Boswet

Binnen het plangebied van Kustwerk Nieuwvliet komt geen bos voor of rijbeplanting van meer dan 20 bomen. De dijken zijn ten dele beplant. Het betreft vooral jonge exemplaren gewone es. De Aldornisdijk betreft iets oudere beplanting. In de zuidwestelijke hoek (direct buiten het plangebied) ligt een boomweide. Dit betreft oudere exemplaren van de canadese populier.

Figuur 7. Bos in de directe omgeving van Kustwerk Nieuwvliet.

3.8 Flora- en faunawet

Planten

Gebiedsbeschrijving

Kustwerk Nieuwvliet ligt in de oude (< 1600 AD) polder Nieuwenhoven, ten zuiden van de Verdrongen Zwarte polder. Ongeveer de helft van de polder is al in gebruik als verblijfsrecreatieterrein. De andere helft wordt landbouwkundig benut (akker, productiegrasland). Recentelijk is als voorbereiding op de uitbreiding in dit landbouwdeel een strook met bosplantsoen ingeplant. De binnendijken zijn ten dele beplant. Het betreft vooral jonge exemplaren gewone es. In de zuidwestelijke hoek (direct buiten het plangebied) ligt een boomweide. Dit betreft oudere exemplaren van de Canadese populier.

De landbouwgronden liggen op 0,8 – 1,5 m boven NAP, de oude binnendijken op 2,5-3,0 m boven NAP en de zeedijk op ca. 8 m boven NAP. De bodem is zavelig en kalkhoudend. Het bodemtype betreft een poldervaaggrond (grondwatertrap VII).

Aangetroffen soorten

Tabel 5 geeft een alfabetische opsomming van alle in en direct rond Kustwerk Nieuwvliet aangetroffen bijzondere en karakteristieke plantensoorten met hun voorkomen in Nederland (UFK_90 = uurhokfrequentieklasse in 1990,1-9), hun preferente ecotoop (1-3), de beschermingsstatus (Flora- en faunawet), de mate van bedreiging (Rode lijst), de natuurwaarde (1-100) en het habitat (berm, binnendijk, zeedijk, watergang, houtachtige vegetatie) waarin ze zijn aangetroffen. Op sommige locaties bepalen ruderales of competitieve soorten het aspect van de vegetatie. Hiervan is de natuurwaarde nul of negatief. Ze zijn meestal weinig karakteristiek, hebben een zeer algemeen voorkomen (UFK = 9) en staan daarom niet in tabel 5.

Er zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten in de zin van de Flora- en Faunawet aangetroffen.

Er zijn tijdens deze inventarisatie geen soorten van de Rode lijst (2004) waargenomen. Rode-lijstsoorten zijn soorten waarvan het voorkomen in Nederland achteruitgaat. Hun voortbestaan is bedreigd. Deze hebben daarom een natuurwaarde van nationaal niveau.

Daarnaast kunnen soorten vanwege hun zeldzaamheid (UFK kleiner dan 5) van nationaal belang zijn. Ook dergelijke soorten ontbreken.

Er is verder slechts één plantensoort met een natuurwaarde van regionaal niveau (Natuurwaarde groter dan 10) aangetroffen. Dit betreft groot streepzaad. Deze staat op de zeedijk. Alle andere soorten van tabel 5 zijn van lokaal belang.

Floristische waarden

Het plangebied is floristisch gezien uitgesproken arm. Alleen op de zeedijk komen enkele minder algemene plantensoorten voor en is de vegetatie tamelijk soortenrijk. Het vegetatietype betreft de Glanshaver-associatie (16Bb1) (Stortelder, e.a. 1999). Het op het zuiden geëxponeerde dijktaalud wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd.

De binnendijken worden geklemd en met herbiciden bespoten. De grazige vegetatie is daardoor uitgesproken soortenarm (16 R11: Rompgemeenschap met Fluitekruid binnen de Klasse der matig voedselrijke graslanden).

Het groenbeheer (maaien en snoeien) van de bermen en de verblijfsrecreatieparken is heel intensief. Hierdoor is er weinig ruimte voor wilde planten.

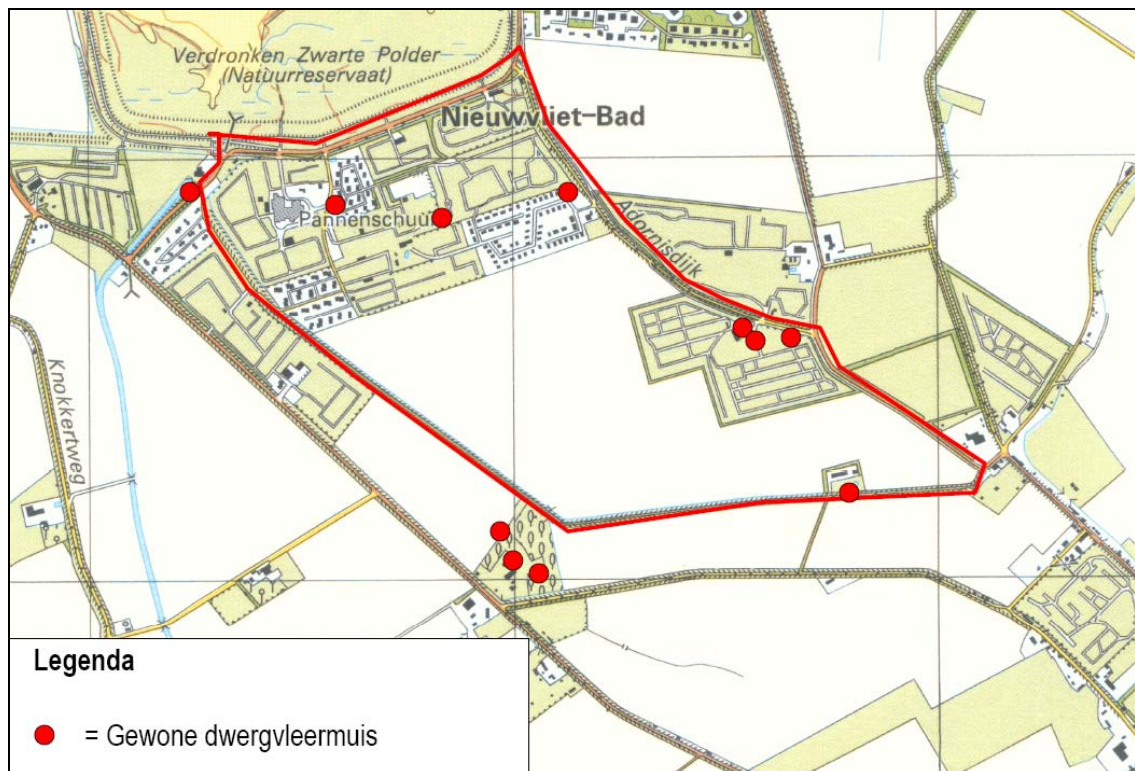
Tabel 5. Verspreiding van bijzondere aangetroffen plantensoorten in het gebied en directe omgeving van Kustwerk Nieuwvliet (UFK=het voorkomen in Nederland: uurhok frequentieklasse (1-9) (1990), het preferente ecotoop (ecotoop 1, ecotoop 2, ecotoop 3), de beschermingsstatus (Flora- en faunawet (2002)), de mate van bedreiging (Rode lijst (2004)), de natuurwaarden (1=laag, 100=hoog) en het habitat waarin ze zijn aangetroffen (b = berm, binnendijk, h = houtachtige vegetatie, w = watergang, z = zeedijk).

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	UFK	Ecotoop 1	Ecotoop 2	Ecotoop 3	F&f wet	Rode lijst	Natuur waarde	Habitat
<i>Callitriche obtusangula</i>	Stomphoekig sterrenkroos	5	W17	W18				4	w
<i>Centaurea jacea</i>	Knoopkruid	8	G42	G43	G47			4	b/z
<i>Crepis biennis</i>	Groot streepzaad	7	G47k					12	z
<i>Daucus carota</i>	Peen	8	G43	G47k	G63			3	z
<i>Dipsacus fullonum</i>	Grote kaardebol	6	P47			Licht		5	b
<i>Hedera helix</i>	Klimop	8	H42	H47				4	h
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Gewone margriet	8	G47	G67				5	z
<i>Malva sylvestris</i>	Groot kaasjeskruid	8	G48	R48				4	z
<i>Ranunculus bulbosus</i>	Knolboterbloem	7	G43	G47	G63			5	z
<i>Senecio erucifolius</i>	Viltig kruiskruid	7	G47k					6	z
<i>Senecio jacobaea</i>	Jakobskruiskruid s.l.	8	P47k	P63	P67			3	z
<i>Trifolium campestre</i>	Liggende klaver	8	G43	G47	G63			5	z
<i>Veronica anagallis-aquatica</i>	Blauwe waterereprijs	6	P27					9	w

Vleermuizen

Zomer

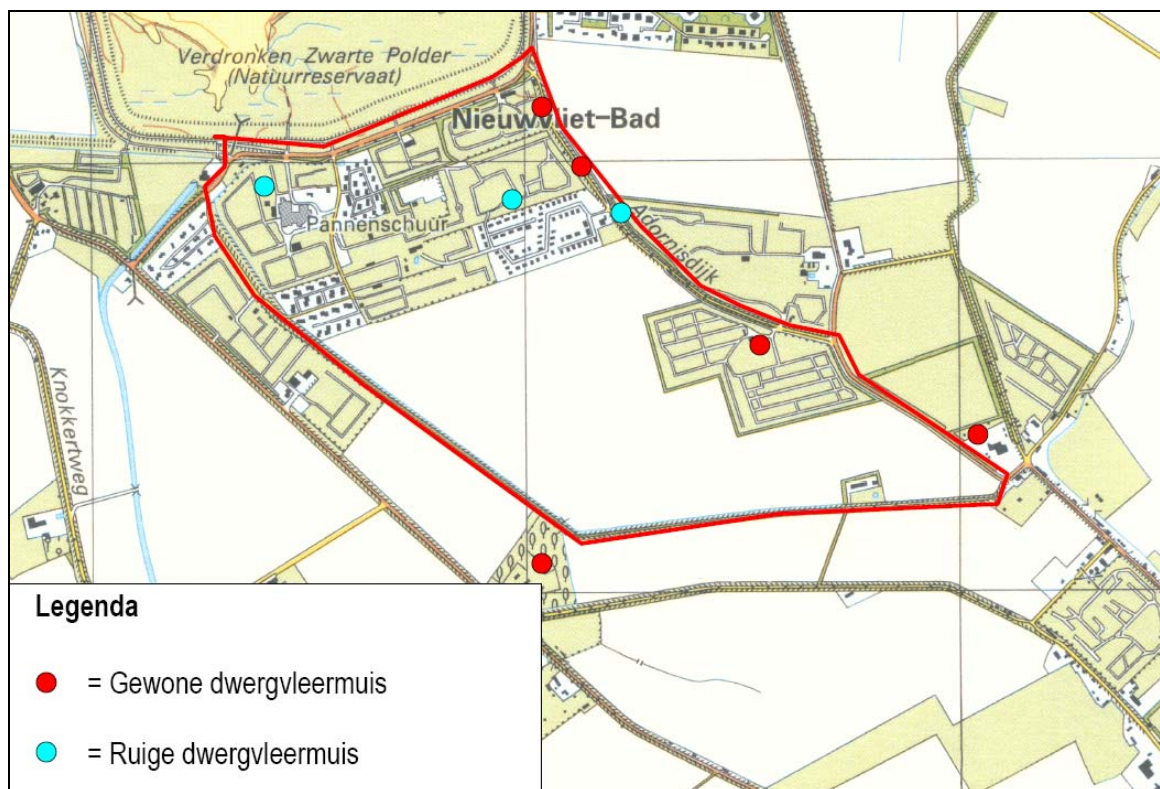
Gedurende het zomeronderzoek op 22 juni en 9 juli 2010 is één soort vleermuis aangetroffen. Het betreft gewone dwergvleermuis. Gewone dwergvleermuis is foeragerend aangetroffen in lage dichtheid. In figuur 8 staan de waarnemingen weergegeven. Het voorkomen van kolonies of andere verblijfplaatsen wordt uitgesloten.

Figuur 8. Foerageerplaatsen van vleermuizen in de zomer in en rond Kustpark Nieuwvliet.

Herfst

In de herfst zijn er geen aanwijzingen gevonden van balts- en paarplaatsen van vleermuizen. Er zijn alleen enkele gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen vastgesteld. In figuur 9 worden de waarnemingen weergegeven.

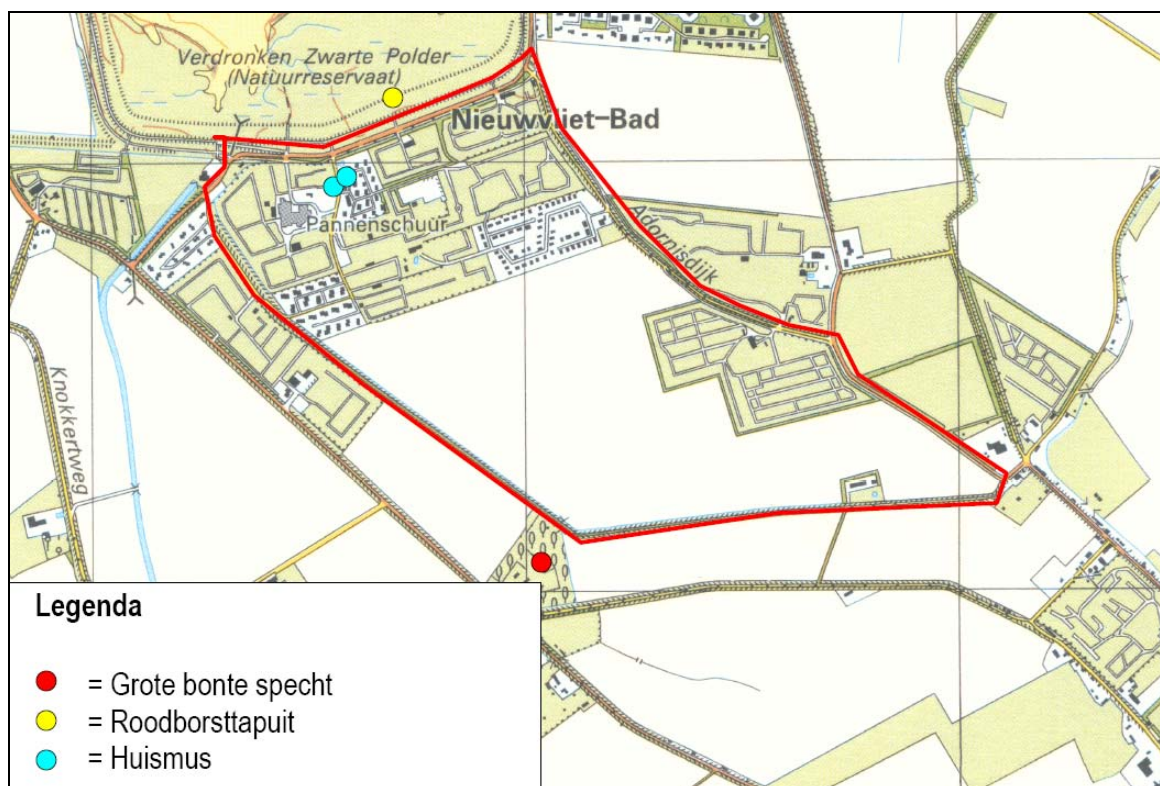
Figuur 9. Foerageerplaatsen van vleermuizen in de herfst in en rond Kustpark Nieuwvliet.

Grondgebonden zoogdieren

Gedurende het vallenonderzoek zijn geen veldspitsmuizen of ondergrondse woelmuizen vastgesteld. Gelet op de aangetroffen ecotopen is de kans hierop ook zeer klein. Binnen het Kustpark ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor matig of zwaar beschermde soorten. Het voorkomen van matig of zwaar beschermde grotere soorten wordt op basis van regionale verspreiding uitgesloten.

Broedvogels

Het voorkomen van vogels die jaarrond een nest gebruiken of nesten die ieder jaar opnieuw worden gebruikt (zoals van spechten of sommige soorten roofvogels) is aangetoond van huismus die aan de noordzijde van het park voorkomt op twee plaatsen. Vermeldenswaardig is verder roodborsttapuit langs de Zeedijk en grote bonte specht in het populierenbos direct ten zuidwesten van Kustwerk Nieuwvliet. In figuur 10 staan de territoria / nesten van vermeldenswaardige broedvogels in en rond Kustpark Nieuwvliet weergegeven.

Figuur 10. Territoria / nesten van vermeldenswaardige broedvogels in en rond Kustpark Nieuwvliet.

Amfibieën

Er is alleen gewone pad en bruine kikker vastgesteld. Deze soorten zijn licht beschermd en niet bedreigd. Gelet op de aangetroffen ecotopen is het niet aannemelijk dat zich in of direct rond Kustpark Nieuwvliet matig of zwaar beschermde soorten ophouden. In de ruime omgeving komen wel boomkikker en kamsalamander voor maar het voorkomen van deze soorten is uitgesloten binnen Kustpark Nieuwvliet.

Vissen

Er zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. Binnen het Kustpark komt geen oppervlaktewater voor dat geschikt is voor vissen. Gelet op de aangetroffen ecotopen is het ook niet aannemelijk dat zich in de wateren nabij Kustpark Nieuwvliet matig of zwaar beschermde vissen ophouden.

Reptielen

Er zijn geen reptielen aangetroffen. De kans hierop is ook nihil vanwege het ontbreken van geschikt ecotoop en de hoge mate van verstoring.

Overige

Gelet op de aangetroffen ecotopen wordt het voorkomen van beschermde ongewervelden uitgesloten.

4 CONCLUSIES

Het directe plangebied van Kustwerk Nieuwvliet is arm aan beschermde soorten en heeft geringe natuurwaarden. In de directe nabijheid van het gebied zijn echter beschermde natuurgebieden gelegen met hoge natuurwaarden. Het is van belang dat met deze gebieden rekening wordt gehouden bij de planontwikkeling.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

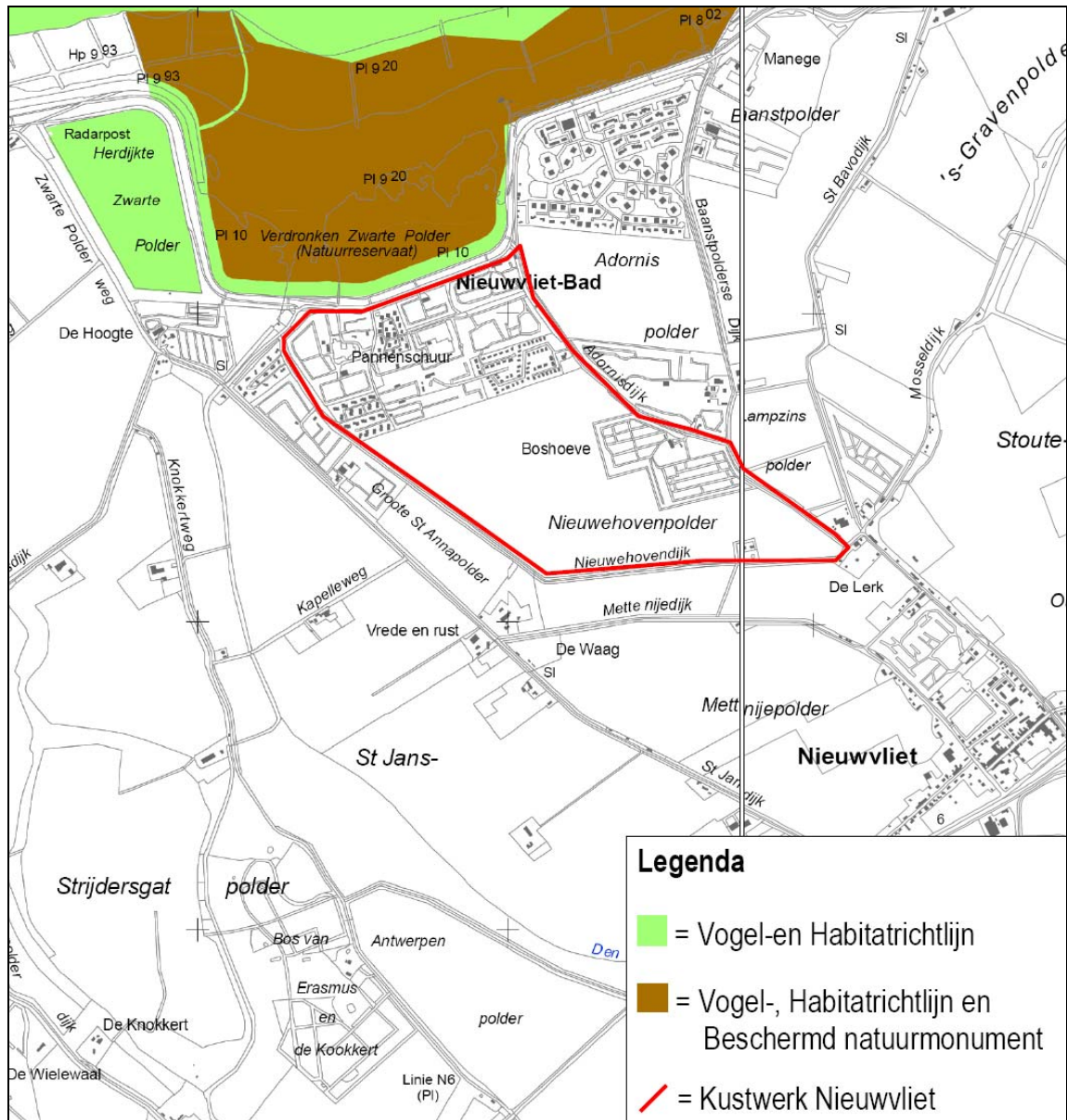
- Bergers, P.J.M. & M. la Haye, 1999. Kleine zoogdieren betrouwbaarder inventariseren. *De Levende Natuur* 101(2): 52-58.
- Diepenbeek, A., van, 1999. *Veldgids diersporen*. Drukkerij Thieme, Nijmegen.
- Diepenbeek, A., van, Delft, J. van, 2006. *Het waarnemen van amfibieën en reptielen*. Stichting RAVON, Nijmegen.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. *Publicatieblad Europese Gemeenschap*, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. *Publicatieblad van de Europese Gemeenschap*, nummer L. 206/7.
- Helmer W., Limpens, H.L.G.A., Bongers, W., 1987. Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van batdetectors. Stichting Vleermuisonderzoek, Wageningen, 1-49.
- Lange, R., Twisk, P., Winden, A. van, Diepenbeek, A., van., 1994. *Zoogdieren van West-Europa*. St. Uitgeverij KNNV. Utrecht, 1-400.
- Lenders, H.J.R., Marijnissen, C.C.H., Felix, R.P.W.H., 1993. *Waarnemen van amfibieën en reptielen in het veld*. Stichting RAVON, Nijmegen, 4^e druk, 1-77.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. 2008. *Besluit natura-2000-gebied Kop van Schouwen*. Nota van toelichting en bijlagen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. 2008. *Besluit natura-2000-gebied Voordelta*. Nota van toelichting en bijlagen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. 2004. *Rode lijsten diverse soortgroepen*.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. 2009. *Rode lijsten diverse soortgroepen*.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 1998. *Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten en diersoorten (Flora en Faunawet)*. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 402, 1-37.
- Molenaar, J.G., Jonkers, D.A., Henkens, R.J.H.G., 1997. *Wegverlichting en natuur I. Een literatuurstudie naar de werking en effecten van licht en verlichting op natuur*. IBN-rapport 287.
- Molenaar, D.A. Jonkers, M.E. Sanders, 2000, *Wegverlichting en natuur III. Lokale invloed van wegverlichting op een gruttopopulatie*. Alterra-rapport 64.
- Molenaar, J.G. Jonkers, D.A., 2000. *Verlichting Rijkswegen Utrechtse Heuvelrug. Een evaluatie van de faunistische aspecten van een proef met hoofdverlichting en oriëntatieverlichting*. Alterra-rapport 110.
- Molenaar, J.G., 2003., *Lichtbelasting; overzicht van de effecten op mens en dier*. Alterra-rapport 778.
- Netwerk Groene Bureaus, 2008 & 2009. *Vleermuisinventarisatie-protocol; Introductie, toelichting en tabel*. Odijk.
- Reijnen, M.J.S.M., Veenbaas, G Foppen, R.P.B., 1992. *Het voorspellen van het effect van snelverkeer op broedvogelpopulaties, DWW en IBN-DLO*.
- Stortelder, A.F.H., Scheminée, J.H.J., Hommel, P.W.F.M., 1999. *De vegetatie van Nederland I-V*; Opulus Press, Leiden, 1-376.
- Spikmans, F, Jong, T. de, 2006. *Het waarnemen van zoetwatervissen*, Nijmegen, 1-55.

BIJLAGE 1. GEGEVENS WAARNEMING.NL

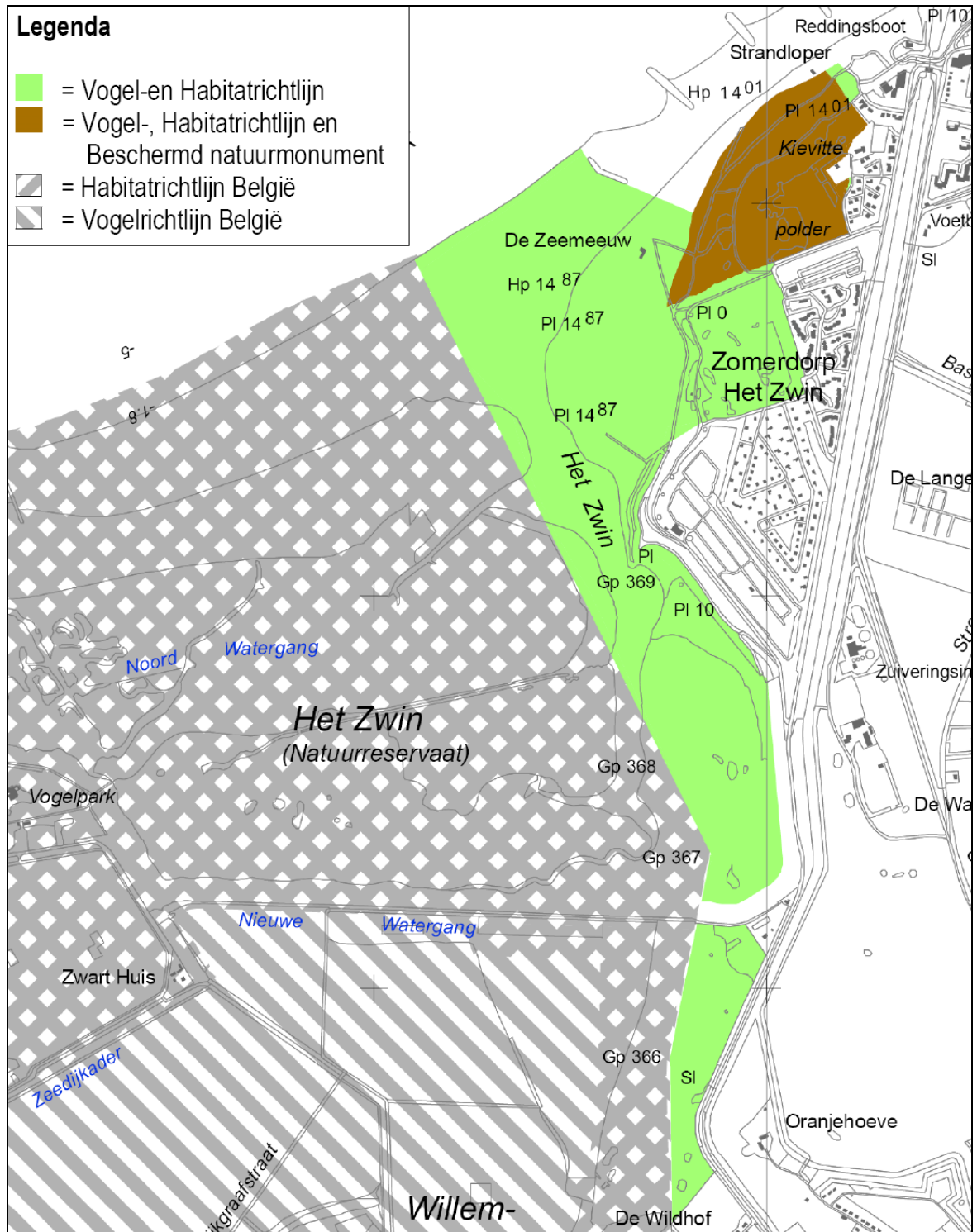
26-12-2010	2	onbekend	ter plaatse	Aalscholver - <i>Phalacrocorax carbo</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	1	onbekend	ter plaatse	Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	1	onbekend	ter plaatse	Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	4	onbekend	ter plaatse	Ekster - <i>Pica pica</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	450	onbekend	ter plaatse	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	85	onbekend	ter plaatse	Kauw - <i>Corvus monedula</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	4	onbekend	ter plaatse	Koolmees - <i>Parus major</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	2	onbekend	ter plaatse	Pimpelmees - <i>Cyanistes caeruleus</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	1	onbekend	ter plaatse	Torenvalk - <i>Falco tinnunculus</i>	Mark Broeckaert
26-12-2010	2	onbekend	ter plaatse	Zwarte Kraai - <i>Corvus corone</i>	Mark Broeckaert
08-10-2010	1	veldwaarneming	ter plaatse	Geschubde inktzwam - <i>Coprinus comatus</i>	paul van sanden
18-09-2010	100	onbekend	overvliegend zuidwest	Kievit - <i>Vanellus vanellus</i>	Bert Dijks
03-09-2010	1	imago	ter plaatse	Bleke grasuil - <i>Mythimna pallens</i>	Violet & Remco
01-09-2010	1	imago	ter plaatse	Zuidelijke stofuil - <i>Hoplodrina ambigua</i>	Violet & Remco
31-08-2010	1	imago	ter plaatse	Icarusblauwtje - <i>Polyommatus icarus</i>	Violet & Remco
30-08-2010	1	imago	ter plaatse	Gepijlde grasmot - <i>Agriphila geniculea</i>	Violet & Remco
29-08-2010	1	imago	ter plaatse	Gestreepte goudspanner - <i>Camptogramma bilineata</i>	Violet & Remco
28-08-2010	1	imago	ter plaatse	Zwartkamdwergspanner - <i>Gymnoscelis rufifasciata</i>	Violet & Remco
28-08-2010	1	imago	ter plaatse	Variabele grasmot - <i>Agriphila tristella</i>	Violet & Remco
19-08-2010	50	onbekend	overvliegend noord	Brandgans - <i>Branta leucopsis</i>	Mark van de Wouw

19-08-2010	2	imago	ter plaatse	Paardenbijter - <i>Aeshna mixta</i>	Peter Meininger
19-08-2010	1	rup	ter plaatse	Sint-jacobsvlinder - <i>Tyria jacobaeae</i>	Peter Meininger
19-08-2010	1	imago	ter plaatse	Grote Groene Sabelsprinkhaan - <i>Tettigonia viridissima</i>	Peter Meininger
25-07-2010	1	imago	ter plaatse	Kolibrievlinder - <i>Macroglossum stellatarum</i>	Marcel Capello
29-05-2010	1	onbekend	baltzend / zingend	Boomkruiper - <i>Certhia brachydactyla</i>	Andre van Reenen
29-05-2010	1	onbekend	ter plaatse	Heggenmus - <i>Prunella modularis</i>	Andre van Reenen
30-04-2010	1	onbekend	ter plaatse	Torenvalk - <i>Falco tinnunculus</i>	Marijn van Oss
25-04-2010	1	onbekend	ter plaatse	Wezel - <i>Mustela nivalis</i>	Jurrien van Deijk
25-04-2010	1	onbekend	ter plaatse	Wezel - <i>Mustela nivalis</i>	Michel Veldt
07-03-2010	1	onbekend	ter plaatse	Koolmees - <i>Parus major</i>	Henk Eland
07-03-2010	1	onbekend	ter plaatse	Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	Henk Eland
07-03-2010	9	onbekend	ter plaatse	Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>	Henk Eland

BIJLAGE 2. EXACTE LIGGING NATURA-2000 GEBIED “WESTERSCHELDE - SAEFTINGE” T.O.V. DE GLOBALE LIGGING VAN KUSTWERK NIEUWVLIELT.

BIJLAGE 3. EXACTE LIGGING NATURA-2000 GEBIED “ZWIN EN KIEVITTEPOLDER” T.O.V. DE GLOBALE LIGGING VAN KUSTWERK NIEUWVLIELT.

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601